

337 umorstava u Midsomeru

Nekoliko sitnih poteza u iskričavim bojama i debeljuškastim linijama kućnih flomastera zauzimaju površinu veličine palca smještenu u sredini bijeloga papira formata razglednice — minijature Ive Marije Jurić imaju određenu piktogramsku kvalitetu kakva bi inače bila prikladna za brzo iščitavanje širokih koncepata ili tema, no ovdje prikazuju vrlo specifične *moduse moriendi* tristotinjak nesretnika usmrćenih na načine toliko zakučaste i kompleksne da nam tek čitanje opisnih naslova kojima autorica hladno kataloški označuje svoje crteže otkriva puni sadržaj, no ne i kontekst: „Pretučena palicom za kriket“, „Upucan strijelom“, „Zbačen s namjerno isprovociranog konja“, „Zgnječen olabavljenim antiknim ormarom“, „Upucan strijelom pa raskomad“, itd.

Groteskna i šokantna priroda većine ovih fiktivnih događaja ovdje doživljava svoj treći (!) autorski život — prvo u *crime-lit* romanima Caroline Graham (serijal o inspektoru Barnabyju, 1989.–2004.) gdje su imali klasičnu funkciju krimića, šokirati nas i navesti na brzo okretanje stranica i gutanje knjige u jednome dahu; pa ponovno kroz 131 epizodu TV adaptacije 'Umorstva u Midsomeru' ('MidsomerMurders', ITV, 1997.– danas) u kojima služe ne bismo li građane arhetipskog britanskoga zaselka van mjesta i vremena promatrali suočene s trenucima daleko izvan okvira njihovog finog bontona. Treća je adaptacija, ona Ive Marije Jurić, svjesna svoje meta-pozicije promatrača koji ove groteskne drame guta pasivno, zadubljena u svakodnevicu likova na koje ne utječe, gotovo bez predumišljaja pritom crtajući zadnje trenutke njihovih života.

Baš kao što i Graham na početku svakog novog romana počinje skoropaiznova s novim slučajem za svoga junaka, a televizijski *midsamerovci* nekako iz tjedna u tjedan uspijevaju svježije reagirati na tri do četiri ekstravagantna ubojstva, tako i Jurić sistematičnom metodom bilježi eksplicitne trenutke koje su nam žanrovska ograničenja knjige i budžetska ograničenja TVserije vješto opisivala izdaleka, na neviđeno — iz 'Umorstava u Midsomeru' ona izvlači 'Umorstva', mali motiv usred praznoga papira koji označava nečiji ekstremno tragičan zaplet u moru konteksta, prepričavanja, reakcija i raspleta.

Dario Dević